

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

28

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 78

İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1639) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi ve Listesi.....	4
• Kanun Teklifleri Yenileme Tezkeresi.....	11
• 2/1639 Esas Numaralı Kanun Teklifinin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	12
- Genel Gerekçesi	12
• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.....	13
• Dışışleri Komisyonu Raporu.....	14
- Dışışleri Komisyonunun Benimsediğı 27’nci Yasama Dönemine Ait Rapor.....	17
- Teklif Metni.....	21
- Dışışleri Komisyonunun Kabul Ettiğı Metin	21
• Anlaşma Metni.....	22

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z- 90666677-599-180451

2 Ekim 2023

Konu: Milletlerarası andlaşmaların
onaylanmasının uygun bulunması

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27’nci Yasama Döneminde Anayasa’nın 90’ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere Başkanlığınıza sunulan ancak sonuçlandırılmayan ekli listede yer alan milletlerarası andlaşmaların onaylanmasının uygun bulunması hususunda gereğini bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Ek: Liste

LİSTE

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
1	2/5027	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması
2	2/5038	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması
3	2/1781	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması
4	2/2783	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması ve Notalar
5	2/2278	Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşması
6	2/2935	Matrah Aşındırma ve Kâr Kaydırmanın Engellenmesine Yönelik Vergi Anlaşmaları ile İlgili Önlemlerin Uygulanmasına İlişkin Çok Taraflı Sözleşme
7	2/1897	Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Karar

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
8	2/1912	Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Karar
9	2/4162	Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 47'nci Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 21'inci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 4/9/2021 Tarihli ve GA21/4/442 Sayılı Karar
10	2/2370	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notalar
11	2/3910	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma
12	2/4291	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma
13	2/3378	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşması
14	2/1532	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması
15	2/1548	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşma
16	2/2984	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Personelinin Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretimine İlişkin İşbirliği Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
17	2/1194	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması ve Notalar
18	2/2024	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması
19	2/4188	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşması
20	2/3141	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Kraliyet Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması
21	2/5025	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması
22	2/5026	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması
23	2/3537	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askerî Alanda İşbirliği Çerçeve Anlaşması
24	2/2021	Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşması
25	2/4323	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Angola Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma ve Askerî İşbirliği Çerçeve Anlaşması
26	2/4416	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Togo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
27	2/4417	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşması ve Notalar
28	2/4418	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Savunma İş Birliği Anlaşması
29	2/4706	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşması
30	2/4911	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî İşbirliği Çerçeve Anlaşması
31	2/5024	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Savunma Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşma
32	2/4292	Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kuveyt Devleti Milli Muhafız Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kuveyt Devleti Hükûmeti Arasında İşbirliği Protokolü ve Notalar
33	2/3706	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İşbirliği Anlaşması
34	2/4650	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Mali ve Teknik İş Birliğine İlişkin Çerçeve Anlaşması
35	2/1459	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Mali Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
36	2/1545	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşma
37	2/3445	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması
38	2/4529	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşması
39	2/1593	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslami Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşması
40	2/1794	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşması
41	2/1949	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşması
42		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadeniz Ekonomik İşbirliği (KEİ) Teşkilatı Arasında Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi (KEİPA) Uluslararası Sekretaryası İçin Ev Sahibi Ülke Anlaşması Tadil Protokolü
43	2/4814	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Malta Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması
44	2/1776	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması
45	2/3536	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Küba Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
46	2/3543	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması
47	2/4891	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması
48	2/2847	İslam Konferansı Örgütünün İmtiyaz ve Muafiyetlerine Dair Sözleşme
49	2/2664	İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Medya Forumu Tüzüğü ile Notalar
50	2/3004	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Kişilerin Geri Kabulüne İlişkin Anlaşma ve Notalar
51	2/2023	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşması
52	2/2058	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Anlaşma
53	2/2025	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27’nci Yasama Dönemi’nde Başkanlığa sunulmuş olan 2/5027, 2/5038, 2/1781, 2/2783, 2/2278, 2/2935, 2/1897, 2/1912, 2/4162, 2/2370, 2/3910, 2/4291, 2/3378, 2/1532, 2/1548, 2/2984, 2/1194, 2/2024, 2/4188, 2/3141, 2/5025, 2/5026, 2/3537, 2/2021, 2/4323, 2/4416, 2/4417, 2/4418, 2/4706, 2/4911, 2/5024, 2/4292, 2/3706, 2/4650, 2/1459, 2/1545, 2/3445, 2/4529, 2/1593, 2/1794, 2/1949, 2/4814, 2/1776, 2/3536, 2/3543, 2/4891, 2/2847, 2/2664, 2/3004, 2/2023, 2/2058 ve 2/2025 esas numaralı kanun teklifleri yenilenmiştir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Numan Kurtulmuş
İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1639)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi’nde yayımlanan 832058 evrak numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşması”nın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop
Tekirdağ

GENEL GEREKÇE

“Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İşbirliği Anlaşması” inşaat ve ulaştırma altyapılarının geliştirilmesi konusunda iki ülke arasındaki işbirliğinin ilerletilmesi amacıyla 16 Mart 2021 tarihinde Ankara’da imzalanmıştır.

Bahse konu Anlaşma kapsamında altyapı ve inşaat projelerinin hazırlanması, finansmanı ve uygulanması ile kalkınma planları ve altyapı alanında projelerin hazırlanması amacıyla personel eğitimi ihtisasına sahip uzmanlarca teknik destek sağlanması hususlarında işbirliği yapılması hedeflenmektedir. Ayrıca mezkûr Anlaşma ile taraflar, devam etmekte olan projelerle birlikte ileride gerçekleştirilecek projeler bakımından da birbirlerine destek olmayı taahhüt etmişlerdir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z-90666677-599-25044

22 Haziran 2021

Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

16 Mart 2021 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İşbirliği Anlaşması”nı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

17/11/2023

Esas No: 2/1639

Karar No: 63

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/1639 esas numaralı, “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşmasının Onaylanması Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi”, Komisyonumuzun 16/11/2023 tarihinde yaptığı 5’inci toplantısında görüşölmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

1. Giriş

27’nci yasama döneminde görüşülememesi nedeniyle kadük kalan 2/3706 esas numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi”, 03/10/2023 tarihinde İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş imzasıyla yenilenmiştir. Teklif, 2/1639 esas numarası ile 04/10/2023 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna havale edilmiştir. Teklif, Komisyonumuzun 28’inci yasama dönemi 16/11/2023 tarihli 5’inci toplantısında Dışişleri Bakanlığı ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile, altyapı ve inşaat projelerinin hazırlanması, finansmanı ve uygulanması ile kalkınma planları ve altyapı alanında projelerin hazırlanması için personel eğitimi ihtisasına sahip uzmanların teknik destek sağlamasını amaçlayan Anlaşma’nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Söz konusu Teklif 27’nci yasama döneminde 2/3706 esas numarasıyla Komisyonumuzda görüşülmüş, oy çokluğuyla kabul edilerek rapora bağlanmış ancak kanunlaşamayarak hükümsüz kalmıştır. 28’inci yasama döneminde 2/1639 esas numarasıyla yenilenerek tekrar görüşülmüş; İçtüzüğün 77’nci maddesinin 1’inci fıkrası uyarınca 27’nci yasama dönemi 309 sıra sayılı raporun ve metnin benimsenmesi oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

4. Genel Kurulda Temsil

İçtüzüğün 45’inci maddesi uyarınca, Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere İstanbul Milletvekili Sena Nur Çelik, Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Elâzığ Milletvekili Mahmut Rıdvan Nazırlı ile Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak, Teklif ile ilgili özel sözcü olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Fuat Oktay</i>	<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>
Ankara	Balıkesir	İzmir
Kâtip	Üye	Üye
<i>Derya Bakbak</i>	<i>Bilal Bilici</i>	<i>Asuman Erdoğan</i>
Gaziantep	Adana	Ankara
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Kürşad Zorlu</i>	<i>Cemalettin Kani Torun</i>	<i>Serhat Eren</i>
Ankara	Bursa	Diyarbakır
Üye	Üye	Üye
<i>Berdan Öztürk</i>	<i>Talih Özcan</i>	<i>Mahmut Rıdvan Nazırlı</i>
Diyarbakır	Düzce	Elâzığ
		(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye <i>Utku Çakırözer</i> Eskişehir	Üye <i>Ali Şahin</i> Gaziantep (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Derya Ayaydın</i> İstanbul
Üye <i>Seda Gören Bölük</i> İstanbul	Üye <i>Sena Nur Çelik</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Tuğba Işık Ercan</i> İstanbul
Üye <i>Oğuz Kaan Salıcı</i> İstanbul	Üye <i>Zafer Sırakaya</i> İstanbul	Üye <i>Namık Tan</i> İstanbul
Üye <i>İsmail Özdemir</i> Kayseri	Üye <i>Ziya Altunyaldız</i> Konya (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Süreyya Öneş Derici</i> Muğla

Dışışleri Komisyonunun Benimsediğı 27’nci Yasama Dönemine Ait Rapor

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

28/2/2022

Esas No: 2/3706

Karar No: 192

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 22/6/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İşbirliği Anlaşması, 24/6/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 25/6/2021 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna havale edilen 2/3706 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 17/2/2022 tarihli 33’üncü toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriğı

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile iki ülke arasında; inşaat projelerinin hazırlanması, finansmanı ve uygulanması ile kalkınma planları ve altyapı alanında projelerin hazırlanması için personel eğitimi ihtisasına sahip uzmanların teknik destek sağlaması konularında iş birliği yapılmasını öngören Anlaşma’nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3.Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Dışışleri Bakan Yardımcısı Faruk Kaymakçı tarafından;

Resmî kalkınma yardımlarımızdan en çok yararlanan on ülke arasında bulunan Bosna-Hersek’te altyapıya ülkemizce büyük önem verildiğı; özellikle yollar, köprüler ve Bosna-Hersek’in bağlantı ağı konusunda destek sağlandığı,

Anlaşmayla ulaştırma ve altyapı alanlarında iş birliğimizi güçlendirmenin, bu konudaki uzmanlığımızı ve deneyimlerimizi Bosna-Hersek’le paylaşmanın ve ülkeye destek olmanın amaçlandığı,

Anlaşmayla, altyapı ve inşaat projelerinin hazırlanması ve uygulanması, kalkınma planları ve altyapı projelerinin hazırlanması amacıyla personel eğitimi sağlanması gibi iş birliği alanlarının gündeme geleceğı,

Saraybosna-Belgrad Otoyolu Projesi’nin Sırbistan bölümündeki çalışmalarının başlatıldığı, Proje’nin Bosna-Hersek tarafında önemli bir çalışma gerektirdiğı ve ülkenin bu konuda teknik desteğe ihtiyaç duyduğu, Anlaşmayla bu sürecin hızlandırılmasının da hedeflendiğı,

Bosna-Hersek tarafının Anlaşma'nın iç onay sürecini 13 Eylül 2021 tarihinde tamamladığı, Komisyon üyeleri tarafından;

Bosna-Hersek'le bu alanda iş birliğinde bulunmamızın çok önemli olduğu,

Anlaşma'nın 7'nci maddesinde yol ağlarının yapımı ve yeniden inşası konusunda öncelikli projelerin belirtildiği ve hâlihazırda bu güzergâhlarda çalışan yüklenici firmalara öncelik verileceğinin ifade edildiği, bu firmaların hangi firmalar olduğu ve belirli firmalara avantaj sağlanmasının söz konusu olup olmayacağı, bu konunun bir kaygı uyandırdığı,

Anlaşma metinlerinin tercümesine dikkat edilmesi gerektiği,

Anlaşma'yı Bosna-Hersek Bakanlar Konseyi adına imzalayan Bakan'ın unvanının ülkeyle imzalanan iki anlaşmada farklı yazıldığı; görüşülen Anlaşma'da “Haberleşme ve Ulaştırma Bakanı” olarak yapılan çevirinin bir önceki Anlaşma'da “İletişim ve Ulaştırma Bakanı” olarak yapıldığının görüldüğü,

Metnin redaksiyonu veya çeviri hatalarına daha önceki toplantılarda da değinildiği, bazen çok anlaşılabilir cümleler içeren metinlerin Komisyon'un onayına sunulduğu,

Dışişleri Bakanlığının anlaşma metinlerinde kullanılan Türkçe'ye azami özen göstermesi gerektiği, hususlarında yöneltilen soru ve görüşlere cevaben Dışişleri Bakan yardımcısı tarafından;

Anlaşma'da bazı firmalara öncelik verilmesinin bu firmaların gerçekten işin başlangıcında buraya girmiş olmalarından kaynaklandığı, Karayolları Genel Müdürlüğü ve ülkemizden özel bir firmanın burada bulunduğu, bu coğrafyada her zaman kâr amacı güdülmeyeceği,

Çeviri hataları ve metin bozuklukları konusunda Dışişleri Bakanlığı olarak diğer bakanlıklara her zaman telkinde bulunulduğu,

Anlaşmalar imzalanmadan önce son şeklinin Dışişleri Bakanlığı ile paylaşılmasının sadece terçüme veya metin ifadeleri konusunda değil hukuki boyutlarıyla ve diğer anlaşmalarla çelişmeme açısından da önem arz ettiği, bu nedenle hukuk müşavirliğinin de bütün toplantılara katıldığı,

Konunun tekrar ilgili bakanlıklara hatırlatılacağı,

Bazen sürecin hızlı gitmesi amacıyla bakanlıklarca bu hususlara çok dikkat edilemediği ve sonucu çok fazla etkilemediği sürece gecikme olmaması adına bu tür durumların mazur görülebileceği, ifade edilmiştir.

4.Teklif Metnine İlişkin Değişiklikler

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimseyerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

5.Genel Kurulda Temsil

İçtüzüğün 45'inci maddesi uyarınca, Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey, İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı ve İstanbul Milletvekili Hasan Turan, Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Kâtip	Üye
<i>Akif Çağatay Kılıç</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>	<i>Aydın Adnan Sezgin</i>
İstanbul	İzmir	Aydın
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Ahmet Kamil Erozan</i>	<i>Atilla Ödünç</i>
Balıkesir	Bursa	Bursa
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Hişyar Özsoy</i>	<i>Kamil Aydın</i>	<i>Utku Çakırözer</i>
Diyarbakır	Erzurum	Eskişehir
(Muhalefet şerhimiz vardır)		
Üye	Üye	Üye
<i>Derya Bakkak</i>	<i>Ahmet Hamdi Çamlı</i>	<i>Ahmet Ünal Çeviköz</i>
Gaziantep	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Yunus Emre</i>	<i>Oğuz Kaan Salıcı</i>	<i>Hasan Turan</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Niyazi Güneş</i>	<i>İsmail Özdemir</i>	<i>Gülüstan Kılıç Koçyiğit</i>
Karabük	Kayseri	Muş
		(Muhalefet şerhimiz vardır)

MUHALEFET ŞERHİ

Komisyonumuzun uluslararası anlaşmaların uygun bulunmasına ilişkin aşağıda Esas numarası yazılı kanun teklifine dair muhalefet şerhimizi bilgilerinize sunarız.

2/3706 Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifine muhalefet şerhimizdir.

Her ne kadar Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşması denilmişse de teklif metninin 7. Sayfasında; Türkiye Cumhuriyeti İle Bosna Hersek arasında ulaştırma altyapısı ve özellikle Saraybosna-Belgrad-Saraybosna Otoyolu/Ekspres Yolu Yapımı Projesinin Gerçekleştirilmesi konusunda işbirliği hakkında Ankara'da 2 Mayıs 2019 tarihinde imzalanan mutabakat zaptının göz önünde bulundurularak karşılıklı ilişkiler, haklar, yükümlülükler üzerinde mutabık kalınmıştır denilmektedir.

Bahsedilen yol yapım projesine dair basında öne çıkan haberlere baktığımızda otoyol yapımının birinci kısmının 2,5 yıl sürmesinin planlandığı ve projenin Taşyapı ile Sırbistan menşeli firmalar tarafından yapılacağı belirtilmiştir.

Ayrıca görüşülen teklif metninin Yol Ağlarının Yapımı ve Yeniden İnşası Başlıklı 7. Maddesinde öncelikli proje sayılmış ve halihazırda çalışan yüklenici firmalara öncelik verilecektir denilmiştir. Bu söylemden Taşyapı isimli firmanın öncelikli olduğu anlaşılmaktadır.

Belgrad ile Saraybosna'yı birbirine bağlayacak olan otoyol veya otoyol-ekspres yol karışımı kara yolunun, ilk güzergahının Saraybosna-Zenica-Tuzla-Brcko-Bijelina-Belgrad olması planlanmış, ikinci güzergâh ise Saraybosna-Visegrad-Pozega-Belgrad şeklinde açıklanmıştır.

AKP iktidarı döneminde aldıkları ihalelerle bilinen 5 inşaat şirketi ve sermayedarlarının Türkiye'nin gündeminde sürekli şekilde yer aldıkları malumumuz. Bu beşli çetenin yanı sıra iktidara yakınlıklarıyla bilinen 5 yeni şirket de aldıkları ihalelerle yükselişe geçmiş durumdadır. Cengiz, Limak, MNG, Kolin ve Makyol İnşaat'ın iktidarla ilişkileri ayyuka çıkmışken Rönesans, Erg, Taşyapı, Yapı-Yapı ve Özaltın İnşaat firmalarının da 5'li çeteye ilave oldukları görülmektedir. AKP'nin, halkların değil sermayenin yararına uluslararası anlaşmaları imzaladığı bu dönemin yurttaşların en yoksullaştığı dönem olması nedeniyle; bizler AKP'nin bitmeyen rant ve kayırma politikasına karşı durarak yandaş sermayeyi besleyen her türlü anlaşmaya muhalefet ediyor ve bu sebeple *anlaşmaya şerh düşüyoruz.*

21.02.2022

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Hişyar Özsoy

Muş

Diyarbakır

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
NUMAN KURTULMUŞ’UN TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BOSNA-
HERSEK BAKANLAR KONSEYİ ARASINDA
ALTYAPI VE İNŞAAT PROJELERİNDE İŞ BİRLİĞİ
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 16 Mart 2021 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BOSNA-
HERSEK BAKANLAR KONSEYİ ARASINDA
ALTYAPI VE İNŞAAT PROJELERİNDE İŞ BİRLİĞİ
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 16 Mart 2021 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
BOSNA HERSEK BAKANLAR KONSEYİ ARASINDA
ALTYAPI VE İNŞAAT PROJELERİNDE İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi (bundan böyle: "Taraflar"),

Ulaştırma altyapısının gelişimi ile ekonomik işbirliğinin artırılması ve ilerletilmesine ilişkin ikili ilişkileri arttırmak arzusuyla,

Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında Ulaştırma Altyapısı ve Özellikle Saraybosna-Belgrad-Saraybosna Otoyolu/Ekspres Yolu Yapımı Projesinin Gerçekleştirilmesi Konusunda İşbirliği Hakkında, Ankara'da 2 Mayıs 2019 tarihinde imzalanan Mutabakat Zaptı'nı göz önünde bulundurarak,

Karşılıklı ilişkiler, haklar ve yükümlülükler üzerinde mutabık kalmışlardır:

**Madde 1
Kapsam**

İşbu Anlaşma dayanışma, tamamlayıcılık ve karşılıklı saygı ilkeleri temelinde, Tarafların yerel, bölgesel ve ulusal düzeylerinde, inşaat ve ulaştırma altyapılarının geliştirilmesi konusundaki işbirliğini ilerletmeyi amaçlar.

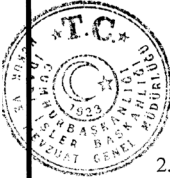
**Madde 2
Tanımlar**

İşbu Anlaşmanın 1. Maddesinde atıfta bulunulan ulaştırma altyapısı şunları kapsamaktadır: Tarafların ülkelerinin ulusal mevzuatı ile tanımlanan yerel, bölgesel ve eyalet yolları, otoyollar ve ekspres yollar ve diğer yol bileşenleri (köprü, üst geçit, alt geçit ve tüneller).

**Madde 3
Faaliyetler**

Taraflar, işbu Anlaşma çerçevesinde işbirliğinin aşağıdaki faaliyetleri kapsadığı hususunda mutabık kalmışlardır:

1. Proje finansmanı ve uygulaması için uygun koşulların sağlanması, özellikle:
 - İlgili teknik belgenin hazırlanması da dahil olmak üzere, proje hazırlama,
 - Altyapı projelerinin uygulanması (altyapı tesislerinin yapımı ve yeniden inşası),
 - Altyapı tesislerinin yapımı ve yeniden inşası için gerekli malların (makina, ekipman ve
 - materyaller) alımı,
 - İnşaat projelerinin uygulanması (tesislerin inşası ve yeniden yapılması).
2. İşlerin icrası;
3. Kalkınma planları ve altyapı alanında projeler hazırlamak amacıyla personel eğitimi konusunda ihtisaslaşmış uzmanlarca teknik destek sağlanması.

Madde 4
Faaliyetlerin İcrası

İşbu Anlaşmanın 3. Maddesinde ifade edilen faaliyetler, işbu Anlaşmanın 6. Maddesinde atıfta bulunulan yetkili makamlar tarafından daha önceden onaylanmış projeler temelinde bireysel sözleşmeler imzalanarak gerçekleştirilecektir.

İşbu Maddenin 1. paragrafında atıfta bulunulan sözleşmeler proje finansman yöntemini, usulünü ve yüklenicilerin ve diğer ilgili konuların seçim yöntemini belirleyecektir.

Madde 5
Mali Sözleşmeler

Tarafların özel ilgisine ve anlaşmalarına mazhar olacak projelerin finansmanı, Tarafların yürürlükte olan ilgili mevzuatı çerçevesinde, bütçe imkanları ve yükleniciler ile sözleşmelerine uygun olarak yürütülecektir.

Taraflar, fon sağlayıcı sıfatlarıyla, kendi bütçe olanaklarına uygun olarak, diğer Tarafça kabul edilebilir kaynaklar yoluyla kalkınma projelerini finanse edecektir.

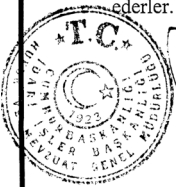
Madde 6
Sorumlu Makamlar

Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ve Bosna Hersek Haberleşme ve Ulaştırma Bakanlığı, Bosna Hersek'teki yetkili entite Bakanlıkları ile işbirliği içerisinde, işbu Anlaşmanın uygulanmasından sorumludur.

Madde 7
Yol Ağlarının Yapımı ve Yeniden İnşası

Taraflar, öncelikli projelerin (Saraybosna-Žepče-Tuzla-Brčko-Bijeljina-Kuzmin otoyol güzergahı ve Pale-Prača-Hrenovica bölümünü Goražde'ye bağlayan Saraybosna-Pale-Rogatica-Višeград-Vardište ekspres yolu güzergahının yapımı ve yeniden inşası) finansmanı için gerekli kaynağın, Türk bankaları ve/veya uluslararası finans kuruluşlarından sağlanması olasılığını da dikkate alacaklardır. Ayrıca, bu öncelikli projelerin ifası ile ilgili Yüklenici seçiminde, yukarıda belirtilen güzergahlar üzerinde hâlihazırda çalışan Yüklenici firmalara öncelik verilecektir.

Tüm altyapı projelerinin ve inşaat projelerinin uygulanmasında işbirliği yapmak için, Taraflar, işbu Anlaşma kapsamındaki projelerin işbu Anlaşmanın hükümlerine uygun olarak uygulanması için gerekli mal, iş ve hizmetlerin tedariki ve inşaatı gerçekleştirilmeyi kabul ederler.

ASLI GİBİDİR

Madde 8
İdari Destek

Taraflar ilgili mevzuatına uygun olarak, işbu Anlaşma altındaki faaliyetleri gerçekleştirmek için akredite personele, Tarafların ülkelerine engelsiz girmelerini, kalmalarını ve ülkelerinden ayrılmalarını temin etmek için birbirlerine gerekli her yardımı sağlayacaklardır.

Madde 9
Vergiler, Gümrük Vergileri ve Diğer Harçlar

İşbu Anlaşma kapsamındaki faaliyetlerin yerine getirilmesi için gerekli olan mallar, ekipmanlar ve materyaller ile hizmetlere ilişkin ithalat ve ihracata, Tarafların ülkelerindeki mali kolaylıkları ve idari teşvikleri düzenleyen mevzuatıyla uyumlu koşullar uygulanacaktır.

Madde 10
Değişiklikler ve Tadil

İşbu Anlaşma Tarafların karşılıklı rızası üzerine değiştirilebilir veya tadil edilebilir. Bu değişiklikler veya tadil, işbu Anlaşma'nın 12. Maddesinde belirlenen şekilde yürürlüğe girer.

Madde 11
Anlaşmazlıkların Halli

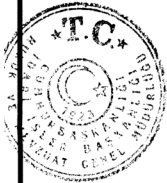
İşbu Anlaşmanın yorumlanmasından ve/veya uygulama sürecinden kaynaklanabilecek farklılıklar veya anlaşmazlıklar diplomatik kanallar aracılığıyla dostane bir şekilde çözülecektir.

Madde 12
Yürürlüğe Giriş ve Fesih

İşbu Anlaşma, Tarafların anılan belgenin yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerinin tamamlandığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

İşbu Anlaşma beş (5) yıl yürürlükte kalacaktır ve Taraflardan birinin işbu Anlaşmayı feshetme niyetini diğerine Anlaşmanın sona ermesinden altmış (60) gün öncesinde diplomatik kanallardan yazılı olarak bildirilmediği takdirde beşer (5) yıllık sürelerle otomatik olarak yenilenecektir.

Taraflarca yazılı olarak aksi kararlaştırılmadığı takdirde, işbu Anlaşma'nın feshi, yine işbu Anlaşma altında devam etmekte olan program ve/veya projelerin uygulanmasını etkilemeyecektir.

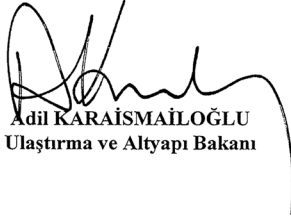
ASLI GİBİDİR

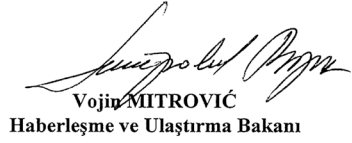

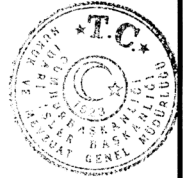
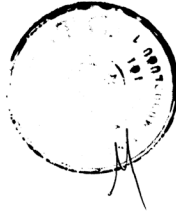
16.03.2021 tarihinde Ankara’da Türkçe, Boşnakça, Hırvatça, Sırpça ve İngilizce dillerinde, tüm metinler eşit derecede geçerli olmak üzere iki asıl nüsha olarak düzenlenmiştir. Yorum farklılığı olduğu takdirde İngilizce metin geçerli olacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına

Bosna Hersek Bakanlar Konseyi adına

Adil KARAİSMAİLOĞLU
Ulaştırma ve Altyapı Bakanı

Vojin MITROVIĆ
Haberleşme ve Ulaştırma Bakanı

TBMM Basımevi - 2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi

(Sıra Sayısı: 78)